

Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 24 Mehefin, 2014

PRESENNOL:	T. Victor Hughes (Cadeirydd) Aled M. Jones (Is-Gadeirydd)
	Lewis Davies, Richard Dew, Jim Evans, John Griffith, Kenneth Hughes, Trevor Ll. Hughes, Llinos M. Huws, Carwyn Jones, G.O. Jones, H. Eifion Jones, Raymond Jones, R. Ll. Jones, R. Meirion Jones, (ar gyfer eitem 9), Alun Mummery, J. Arwel Roberts, Nicola Roberts, Alwyn Rowlands.
WRTH LAW:	Ysgrifennydd
	Swyddogion o Gyngor Sir Ynys Môn (y cyfeirir atynt wrth deitlau eu swyddi o hyn ymlaen)
	Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 Dros Dro, Uwch Gyfrifydd (Cynllunio Strategol) (BD), Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg Dros Dro (BO), Cynorthwy-ydd Gweinyddol (CS), Swyddog Pwyllgor (MEH).
YMDDIHEURIADAU:	Jeff Evans, Vaughan Hughes, R.G. Parry OBE, Dylan Rees, Peter Rogers, Dafydd Rhys Thomas, Ieuan Williams.
HEFYD YN BRESENNOL:	Sian Pierce Roberts (Cadeirydd – Mudiad Ffermwyr Ifanc Ynys Môn), Gerallt Hughes (Cadeirydd – Hyfforddiant Sirol), Ann Postle (Trefnydd Sirol – Mudiad Ffermwyr Ifanc Môn) (ar gyfer eitem 7) Eryl Williams (Swyddog Datblygu Urdd Gobaith Cymru ym Môn), Manon Rowlands, Mari Evans, Carwyn Jones, Iestyn Wyn Lewis (Aelodau Rhanbarthol Urdd Gobaith Cymru yn Ynys Môn) (ar gyfer eitem 8)

1 CADEIRYDD

Etholwyd Mr T. Victor Hughes yn Gadeirydd ar gyfer Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn.

2 IS-GADEIRYDD

Etholwyd Mr. Aled Morris Jones yn Is-Gadeirydd ar gyfer Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn.

3 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol a rhagfarnus mewn perthynas ag eitem 7 ar y rhaglen gan Mrs Llinos Huws a gadawodd y cyfarfod yn ystod y drafodaeth a'r penderfyniad ar y mater hwn. Yn ogystal, datganodd ddiddordeb personol, ond nid un rhagfarnus, mewn perthynas ag eitem 8 ar y sail bod ei phlant yn aelodau o'r Urdd.

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol, ond nid diddordeb rhagfarnus, gan Mrs Nicola Roberts mewn perthynas ag eitem 8 ar y rhaglen oherwydd iddi fod yn aelod o'r Urdd yn y gorffennol ac am fod ei phlant yn aelodau o'r sefydliad ar hyn o bryd. Dywedodd y byddai'n cadw meddwl agored ar y mater.

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol, ond nid un rhagfarnus, gan Mr Carwyn Jones mewn perthynas ag eitemau 7 ac 8 ar y rhaglen fel cyn-aelod o Fudiad Ffermwyr Ifanc Ynys Môn ac

oherwydd bod ei blant yn aelodau o'r Urdd. Dywedodd y byddai'n cadw meddwl agored ar y ddau fater.

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol, ond nid un rhagfarnus, gan Mr Aled Morris Jones mewn perthynas ag eitem 7 ar y rhaglen oherwydd iddo fod yn aelod o Glwb Ffermwyr Ifanc Rhosybol yn y gorffennol ac am fod ei ferch yn aelod o'r sefydliad hwnnw hefyd ar hyn o bryd. Dywedodd y byddai'n cadw meddwl agored ar y mater.

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol, ond nid un rhagfarnus, gan Mr W T Hughes mewn perthynas ag eitem 7 ar y rhaglen fel cyn-aelod o Glwb Ffermwyr Ifanc Rhosybol a dywedodd yntau hefyd y byddai'n cadw meddwl agored ar y mater.

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol a rhagfarnus gan Mr R P Jones ynghylch eitem 7 ar y rhaglen oherwydd bod Cadeirydd Mudiad Ffermwyr Ifanc Ynys Môn yn berthynas agos iddo a gadawodd y cyfarfod yn ystod y drafodaeth a'r penderfyniad ar y mater. Yn ogystal, gwnaeth ddatganiad o ddiddordeb nad oedd yn un rhagfarnus mewn perthynas ag eitem 8 ar y rhaglen fel cyfrannwr i fudiad yr Urdd.

4 COFNODION CYFARFOD 22 EBRILL, 2014

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod diwethaf o'r Ymddiriedolaeth Elusennol Ynys Môn a chadarnhawyd eu bod yn gywir.

5 IS-BWYLLGOR BUDDSODDI A CHONTRACTAU

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfod o'r Pwyllgor Buddsoddi a Chontractau a gynhaliwyd ar 20 Mai, 2014 ac fe'u mabwysiadwyd lle 'roedd angen gwneud hynny.

6 CYLLIDEB 2014/15

Cyflwynwyd i sylw'r Pwyllgor adroddiad yn amlinellu'r canlyniadau amodol ar gyfer 2013/14 ynghyd ag argymhellion ynghylch dyraniadau cyllidol ar gyfer 2014/15.

Dywedodd y Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg Dros Dro fod y canlyniadau rhagamcanedig fel y cawsant eu diweddarau a'u crynhoi yn nhabl 2.5 yr adroddiad yn dangos fod gan gronfeydd refeniw'r Ymddiriedolaeth warged o £210k ar 31 Mawrth, 2014 a bod modd rhagamcanu canlyniadau 2014/15 a 2015/16 yn seiliedig ar amcangyfrif o dwf o 3% ar yr incwm a fuddsoddir. Rhagwelir felly y bydd £471k ar gael i'w wario yn 2014/15 a £484k yn 2015/16.

Roedd y gyllideb ar gyfer 2014/15 fel y cafodd ei hadlewyrchu yn yr adroddiad ysgrifenedig yn cynnig yr isod –

- Dyraniad o 200k i Oriel Ynys Môn yn unol â'r strategaeth i ostwng cyllid ar gyfer yr Oriel a fabwysiadwyd fel rhan o'r broses o bennu cyllideb 2013/14.

Yn dilyn trafodaethau gyda Mr Hywel Eifion Jones ac yn wyneb sefyllfa ariannol yr Oriel dywedodd y Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg Dros Dro ei bod yn argymhell y dylid codi'r dyraniad o £215k i £220k.

- Dyraniad o £66k i neuaddau pentref.

Yn dilyn trafodaethau dywedodd y Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg Dros Dro ei bod yn argymhell codi'r dyraniad hwn i £80k.

- Dyraniad o £50k i gyfleusterau cymunedol ac ar gyfer mân-grantiau

Dywedodd y Rheolydd Gwasanaethau Cyfrifeg Dros Dro ei bod, ar ôl iddi gael trafodaethau, yn argymhell glynu wrth y dyraniad o £50k ond y dylid codi lefel pob grant unigol o £6k i £10k y flwyddyn.

Dyweddod yr Ysgrifennydd fod y penderfyniad i fabwysiadu strategaeth i ostwng cyllid ar gyfer Oriel Ynys Môn wedi ei wneud yn rhannol i greu gwahaniad clir rhwng darpariaeth a wneir gan y Cyngor a chyfrifoldebau'r Ymddiriedolaeth fel endid elusennol. Ar hyn o bryd mae Oriel Ynys Môn yn cael rhai anawsterau o ran cwrdd â'i thargedau incwm ac mae perygl o orwariant. Mae Mr Hywel Eifion Jones yn cynnig gwyro oddi wrth y strategaeth ar gyfer eleni i ganiatáu ar gyfer gwneud dyraniad uwch i'r Oriel. Fodd bynnag, rhaid i'r Ymddiriedolaeth ddod i benderfyniad ar lefel y cyllid i'r Oriel yn annibynnol ar bersbectif y Cyngor.

Mewn perthynas â'r dyraniad arfaethedig ar gyfer cyfleusterau cymunedol a mân-grantiau, dywedodd yr Ysgrifennydd wrth yr Ymddiriedolwyr yr amcangyfrifir bod cyfanswm y ceisiadau a dderbyniwyd erbyn y dyddiad cau, sef 9 Mai (cyn iddynt gael eu harchwilio ar gyfer cydymffurfiaeth gyda meini prawf cyllido'r Ymddiriedolaeth) yn £137k, sydd yn bell y tu hwnt i'r £50k a argymhellwyd fel cyllideb i'w dirprwyo i'r Pwyllgor Grantiau Cyffredinol i'r pwrpas hwn. Yn ogystal, mae ceisiadau eraill am gyllid wedi dod i law neu yn yr arfaeth, gan gynnwys ceisiadau gan Fudiad Ffermwyr Ifanc Ynys Môn ac Urdd Gobaith Cymru sy'n cael sylw yn y cyfarfod heddiw. Fodd bynnag, mae gwario y tu allan i ffiniau'r gyllideb yn golygu defnyddio cyfalaf yr Ymddiriedolaeth o £18m ac mae hynny'n rhywbeth y gall yr ymddiriedolwyr ei wneud os ydynt yn dymuno. Fel ymddiriedolwyr, mae angen i'r Aelodau gadw mewn cof fod gwerth y gronfa yn medru gostwng yn ogystal â chodi gan ddibynnu ar berfformiad y farchnad.

Rhoddodd aelodau'r Ymddiriedolaeth sylw i'r wybodaeth a gyflwynwyd gan nodi bod ganddynt awydd cynyddu'r gyllideb ar gyfer cyfleusterau cymunedol i gydnabod angen cymunedau am gyllid ac oherwydd bod yr erthyglau yn dweud "y gall Ymddiriedolwyr, ar unrhyw adeg neu adegau yn ôl eu disgrisiwn, dalu neu weithredu'r cyfan neu unrhyw ran neu rannau o'r cyfalaf yng nghronfa'r Ymddiriedolaeth i hyrwyddo dibenion elusennol mewn unrhyw fodd y gwêl yr Ymddiriedolwyr yn ddoeth". Nodwyd hefyd y gallai gwerth y ceisiadau ostwng ar ôl i'r broses o'u didoli ddod i ben oherwydd bod ceisiadau nad ydynt yn cwrdd â'r meini prawf cyllido yn cael eu hanwybyddu.

Roedd Mr Kenneth Hughes yn dymuno nodi, o gofio'r rheoliadau mewn perthynas â llywodraethu'r Ymddiriedolaeth ac er gwaethaf y ffaith ei fod yn cefnogi Oriel Ynys Môn, ei fod yn anghyfforddus gyda defnyddio arian yr Ymddiriedolaeth i gefnogi'r Oriel oherwydd ei fod yn credu fod hynny'n tynnu'n groes i'r rheoliadau.

Cynigiodd Mr Alun Mummery y dylid awdurdodi'r Pwyllgor Grantiau Cyffredinol i gymeradwyo'r holl geisiadau sy'n cydymffurfio gyda'r meini prawf cyllido sydd gan yr Ymddiriedolaeth, gan wneud yn glir y byddai hynny heb ragfarn i unrhyw benderfyniadau a wneir yn y dyfodol a bod rhan o gronfa gyfalaf yr ymddiriedolaeth yn cael ei defnyddio i'r perwyl hwn os bydd angen. Eiliwyd ei gynnig gan Mr Lewis Davies.

Dyweddod y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 Dros Dro fod rheolaeth ariannol dda yn golygu pennu cyllideb ac yna ymdrechu i lynu wrthi. Oni fydd y Pwyllgor Grantiau Cyffredinol yn gallu cydymffurfio gyda'r gyllideb a ddyrannwyd dylai roi gwybod i'r Ymddiriedolaeth a gofyn am gymeradwyaeth ar gyfer unrhyw wariant ychwanegol. Os oedd aelodau'r Ymddiriedolaeth yn dymuno cymeradwyo'r ceisiadau a dderbyniwyd yn eu cyfanrwydd, yna fe awgrymodd y dylid rhoi sylw i addasu cyllideb 2014/15 i £137k fel bod modd i'r Pwyllgor Grantiau Cyffredinol gyllido'r holl geisiadau os bydd yn dymuno gwneud hynny. O ran sefydlu cynsail ar gyfer blynyddoedd y dyfodol, er gwaethaf cynnwys amod, mae cam o'r fath yn gosod cynsail.

Cynigiodd Mr Aled Morris Jones welliant, sef bod y dyraniad ar gyfer cyfleusterau cymunedol a mân-grantiau yn codi i £100k ar gyfer 2014/15 yn unig ar y sail bod sefyllfa cronfa'r Ymddiriedolaeth yn iach ar hyn o bryd ac yn caniatáu ar gyfer cymryd cam o'r fath. Cefnogwyd ei gynnig gan Mr W.T.Hughes. Yn dilyn pleidlais ar y mater cafodd y cynnig gwreiddiol a wnaed gan Mr Alun Mummery ei gario.

Mewn perthynas ag Oriel Ynys Môn, roedd y rhan fwyaf o aelodau'r Ymddiriedolaeth yn cytuno y dylid codi'r dyraniad i £215k yn 2014/15 oherwydd yr oedd yr Oriel yn eu cael o ran cyrraedd targedau incwm, ond pwysleisiwyd y dylid rhoi mwy o sylw i'r trefniadau cyllido ar gyfer Oriel Ynys Môn gyda golwg ar ddatrys y materion sydd wedi codi, gan ddychwelyd y flwyddyn nesaf i'r strategaeth o ostwng y cyllid ar gyfer yr Oriel.

Yn dilyn trafodaeth lawn penderfynwyd –

- **Mabwysiadu cyllideb ar gyfer 2014/15 fel a ganlyn:**
 - £215k ar gyfer Oriol Ynys Môn (pleidleisiodd Mr Kenneth Hughes yn erbyn y cynnig hwn am y rheswm a roddwyd uchod)
 - £80k ar gyfer Neuaddau Pentref
 - Cyfleusterau Cymunedol a Mân-grantiau – gweler isod
- **Mewn perthynas â chyfleusterau cymunedol a mân-grantiau, awdurdodi'r Pwyllgor Grantiau Cyffredinol i gymeradwyo'r holl geisiadau a dderbyniwyd erbyn y dyddiad cau os ydynt yn cydymffurfio gyda'r meini prawf cyllido sydd gan yr Ymddiriedolaeth, a hynny heb ragfarn i unrhyw benderfyniadau yn y dyfodol a bod rhan o'r gronfa gyfalaf yn cael ei defnyddio i'r pwrpas hwn os bydd angen.**
- **Dychwelyd i'r strategaeth ariannol a'r trefniadau cyllido ar gyfer Oriol Ynys Môn yn hwyrach yn ystod y flwyddyn.**

7 CAIS I'R YMDDIRIEDOLAETH - MUDIAD FFERMWYR IFANC YNYS MÔN

Cyflwynwyd i sylw'r Pwyllgor, gais am gyllid a wnaed gan Fudiad Ffermwyr Ifanc Ynys Môn. Roedd y cais yn gofyn am gyfraniad blynyddol o £30,000 dros y 5 mlynedd nesaf i gyllido rhan o gostau rhedeg y Ffederasiwn dros y cyfnod hwnnw, ac i hyrwyddo ei raglen o weithgareddau diwylliannol a chymdeithasol. Cefnogwyd y cais gan ddogfennau a oedd yn amlinellu gweithgareddau'r Ffederasiwn yn Ynys Môn yn 2013/14 a sut mae'r rheini'n cyfrannu at ddatblygiad personol ei aelodau, yn ogystal â chyfoethogi bywyd cymunedau lleol ar yr Ynys; hyrwyddo dwyieithrwydd; ei sefyllfa ariannol, a sut mae'n ymdrechu i ddarparu gwerth am arian.

Cafwyd cyflwyniad gweledol gan Sian Pierce Roberts, Cadeirydd Sirol Mudiad Ffermwyr Ifanc Ynys Môn, Gerallt Hughes, Cadeirydd Sirol ar gyfer Hyfforddiant ac Ann Postle, Trefnydd Sirol yn annerch yr Ymddiriedolaeth ar y cais a sut byddai'r arian yn cael ei ddefnyddio, yn ogystal â'r manteision y cawsant hwy yn bersonol o fod yn aelodau o Fudiad Ffermwyr Ifanc Ynys Môn '.

Rhodddwyd cyfle i Aelodau'r Ymddiriedolaeth ofyn cwestiynau i gynrychiolwyr y Mudiad.

Penderfynwyd yn unfrydol i gymeradwyo'r cais am gyllid a wnaed gan Fudiad Ffermwyr Ifanc Ynys Môn am £30k y flwyddyn am gyfnod o 5 mlynedd.

8 CAIS I'R YMDDIRIEDOLAETH - URDD GOBAITH CYMRU

Cyflwynwyd i sylw'r Ymddiriedolaeth, gais am gyllid a wnaed gan Urdd Gobaith Cymru. Roedd y cais yn gofyn am gyfraniad blynyddol o £40,000 i ddatblygu gwasanaethau o'r radd flaenaf ar gyfer plant a phobl ifanc yn Ynys Môn dros y 5 mlynedd nesaf fel bod modd i aelodau'r sefydliad gael mynediad i fwy o'i wasanaethau bob dydd ac i ehangu gwaith yr Urdd i gymunedau ar yr Ynys nad ydynt efallai wedi cael y gwasanaeth llawn yn y gorffennol. Cefnogwyd y cais gan ddogfennaeth a oedd yn disgrifio'r gwasanaethau y gall yr Urdd eu cynnig; ei Gynllun Busnes a'i amcanion ynghyd â'i weithgareddau yn Ynys Môn trwy amryfal fforymau, pwyllgorau, aelwydau, eisteddfodau a sianelau eraill.

Cafwyd cyflwyniad gweledol gan Eryl Williams, Swyddog Datblygu Môn, Manon Rowlands, Mari Evans, Iestyn Wyn Lewis a Carwyn Jones a anerchodd yr Ymddiriedolaeth ar y cais a sut y byddai'r arian yn cael ei ddefnyddio, gan sôn hefyd am eu profiadau eu hunain fel aelodau o'r Urdd yn Ynys Môn.

Rhodddwyd cyfle i Aelodau'r Ymddiriedolaeth ofyn cwestiynau i gynrychiolwyr y Sefydliad.

Penderfynwyd yn unfrydol i gymeradwyo'r cais am gyllid a wnaed gan Urdd Gobaith Cymru am £40k y flwyddyn am gyfnod o 5 mlynedd.

9 EITEM SYDD YN DEBYGOL O GAEL EI CHYMRYD YN BREIFAT - DIWEDDARIAD AR DIR RHOSGOCH

Rhoddodd yr Ysgrifennydd ddiweddariad llafar i Aelodau'r Ymddiriedolaeth ar y sefyllfa mewn perthynas â thrafodaethau ynghylch cael gwared ar dir yn Rhosgoch a'r materion a oedd yn codi o hynny. Nododd yr Aelodau'r wybodaeth a gafwyd gan fynegi eu safbwyntiau ar y materion yr adroddwyd arnynt.

**T.V. HUGHES
CADEIRYDD**